

Brottsoffer

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURN
NR 3/2014 | ÅRGÅNG 19

Sexuella övergrepp

*Om stöd till offer
för sexuellt våld*

Hon vill få fler att polisanmäla

Malin om våldtäkten
och tiden efter • **Sid 10**

Alla utsatta ska behandlas lika

Så ska vården agera
vid våldtäkt • **Sid 12**

Stödgruppen ger kraft att gå vidare

Brottsofferjouren Värmland
ger stöd till utsatta • **Sid 14**

BROTTSOFFER JOURNEN 0200-21 20 19

TIDNINGEN BROTTSOFFER
Utgives av Brottsofferjouren
Telefon: 08-644 88 00
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm
www.brottsofferjouren.se
www.tidningenbrottsoffer.se
tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjouren är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjouren har drygt 90 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över hela landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. Brottsofferjouren har också vittnesstödsverksamhet vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige. Varje år ger brottsofferjourerna stöd till närmare 100 000 brottsoffer, vittnen och anhöriga.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
073-973 86 00 & 070-857 76 00
sven-erik.alhem@boj.se

TF REDAKTÖR

Susanne Eriksson, tidningenbrottsoffer@boj.se

REDAKTÖR

Amanda Säfström
08-550 486 07, amanda.safstrom@boj.se

GRAFISK FORM

Karin Nilsson & Nils Jarlsbo

OMSLAGSFOTO

August Åberg/Skandinav bildbyrå. Personen på bilden har ingen koppling till tidningens innehåll.

ANNONSER

Lars Strömbäck
040-602 14 30, lars.stromback@fbmedia.se
Sven Haggglund
040-602 14 9, sven.haggglund@fbmedia.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Förbundsmedia i Malmö AB. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av Exaktaprinting, Malmö.
ISSN: 1400-075x och upplaga 13 000 ex.

Redaktionen ansvarar ej för insänt ej beställt material. Citera oss gärna men ange källan.

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Som medlem i en lokal brottsofferjour får du tidningen gratis. Tänk på att uppdatera dina medlemsuppgifter.

FOTO: AMANDA SÄFSTRÖM

14.

2 Ordförande har ordet

3 Riksnytt

5 Aktuellt

6 Tidningen Brottsoffer 20 år

7 Fråga experterna

9 Tema: Sexuellt våld

Sid 10: Hon vill få fler att anmäla

Sid 12: Utsatta ska behandlas lika av vården

Sid 14: Stödgruppen Vågen

Sid 16: Utsatta män är osynliga

17 Jourerna berättar

23 Kontaktuppgifter

Vill du skänka ett bidrag till Brottsofferjouren?

Vi är mycket tacksamma om du som läser tidningen vill bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Vi tar tacksamt emot ditt bidrag på vårt 90-konto med plusgironummer 90 03 44-3 eller bankgiro 900-3443.

Utsatta för våldtäkt behöver vårt stöd

Bevisläget vid sexuella övergrepp är ofta svårt och den som utsatts behöver allt stöd som kan lämnas. Både av oss inom Brottsofferjouren och av ett målsägarbiträde, skriver Sven-Erik Alhem.

Text: Sven-Erik Alhem Foto: Johanna Alhem

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör samt utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

Genom en annons i Tidningen Brottsoffer stöttar du Brottsofferjourens viktiga arbete. Kontaktuppgifter till våra annonsförsäljare på Förbundsmedia i Malmö AB hittar du på sidan 1.

Sexuella övergrepp i olika former, liksom vilken sexualbrottslagstiftning vi ska ha, väcker ofta debatt. Det är inte konstigt. Det finns en mängd skäl till varför frågor om sexuella övergrepp berör och ofta irriterar. En våldtäkt är alltid ett djupt integritetskränkande brott även om det fysiska utövade våldet skulle vara förhållandevis ringa. Bevisläget kan vara svårt. Inte minst gäller det om brottet förövats inom en relation.

Åklagarens fulla bevisbördasätts ofta ifråga. Ibland gäller det när medialt uppmärksammat våldtäktsmål leder till frikännande från ansvar. Har ett nej varit tillräckligt tydligt för gärningsmannen? Har parterna samtyckt till dominanssex? Ska lagstiftningen ändras så att ett tydligt samtycke erfordras inför ett könsligt umgänge? Ska straffansvar kunna utkrävas också vid ett oäktsamt förhållningssätt till frågan om att ömsesidig vilja funnits till den sexuella samvaron?

För målsäganden själv – som ju normalt vet precis hur de faktiska förhållandena varit – är det särskilt svårt att acceptera att bevisningen inte anses räcka till. Målsäganden (som oftast är en kvinna) upplever ofta att hon inte blir trodd i sådana lägen och tappar förtroendet för rättsapparaten. "Hade jag vetat vilken förnedring jag skulle utsättas för efter min anmälan hade jag avstått" är en vanlig ungefärlig formulering från den som gjort anmälan om våldtäkt

vilken i slutändan inte lett till lagföring. För den som utsatts för våldtäkt behövs allt stöd som kan lämnas. Av oss inom Brottsofferjouren och juridiskt av ett målsägandebiträde.

Sexualbrottslagstiftningen har regelbundet setts över och ändrats. Det kan finnas goda skäl för ytterligare ändringar. Men den grundläggande bevisprövningen som bygger på att åklagarsidan har den fulla bevisbördan – såväl subjektivt som objektivt – kan vi aldrig rubba på. Det innebär att även vid en samtyckeslagstiftning kan utredningsproblem finnas kvar. Men kraven på samtycke har bland annat det goda med sig att lagstiftaren psykologiskt och pedagogiskt understryker betydelsen av ömsesidig viljeinriktning inför varje sexuell kontakt mellan vuxna.

Utvecklingen vad gäller bemötandet inom hela rättsväsendet av människor som utsatts för allvarlig brottslighet i form av ett sexuellt övergrepp är enormt betydelsefull. Under lång tid fanns det en utbredd uppfattning om betydelsen av till exempel kvinnans utmanande klädsel i form av korta kjolar. Även om att en man kunde ha "svårt att hålla igen" om en kvinna varit med på kel och smek men sedan sagt nej. Sådana överväganden är förhoppningsvis helt begravda numera.

I vår fördomsfria nya värld? ■

Morgan Johansson (S) frågas ut av Eva Larsson, Sven-Erik Alhem och Michael Mittelton.

FOTO: BROTTSOFFERJOUREN

Ewa Thalén Finné (M) kände inte till att Brottsofferjouren Sverige fått sänkt bidrag.

S lovade mer pengar

Stort engagemang och en del vallöften. Det blev resultatet när de olika partierna frågades ut av Brottsofferjouren under Almedalsveckan.

Det var samgående jourerna Norrort och Gotland som arrangerade utfrågningen tillsammans med Brottsofferjouren Sverige.

I fokus stod frågan om resurser. Flera av politikerna kände inte till att förbundet får 700 000 kronor mindre i budgeten nästa år.

Ewa Thalén Finné (M) var dock medveten om att Brottsofferjouren

Sverige blev åsidosatt när de särskilda medlen till stöd för våldutsatta kvinnor delades ut enbart till kvinnojourer, trots att många som söker till Brottsofferjouren är just våldutsatta kvinnor.

”Det här är kanske något man behöver titta över hur man skriver. På något sätt har ni fått en nitlott och det tycker jag är bekymmersamt. Jag tar till mig det här...”, sade hon.

Hon lovade också att Alliansen kommer att höja avgiften till Brottsofferfonden, vars minskande medel är en del av orsaken till det sänkta bidraget.

Även för Morgan Johansson (S) var det en nyhet att förbundet får sänkt bidrag. ”Det här får vi försöka rätta till naturligtvis, i höst om vi får tillfälle”, sade han.

Han poängterade att de i sin budget lagt ytterligare tio miljoner kronor till Brottsofferjouren Sverige.

”Det är mer än en fördubbling av det ni har i dag i statliga anslag”, sade han.

– Det är roligt att vi är uppskattade, nu hoppas vi att de utlovade medlen kommer också, säger Eva Larsson, generalsekreterare för Brottsofferjouren Sverige. ■

Sänkt bidrag äventyrar verksamhet

Bidraget till Brottsofferjouren Sverige sänks kraftigt 2015. Nu varnar förbundet för att stödet till brottsutsatta är hotat om inte ansvariga politiker agerar.

– Vi vill se en långsiktig finansiering för att alla brottsutsatta ska kunna få det stöd de har rätt till, säger Eva Larsson, generalsekreterare.

Brottsofferjouren Sverige ansöker

varje år om ett verksamhetsbidrag från Brottsofferfonden. Nu sänks bidraget med 700 000 till 6,3 miljoner kronor.

Det beror delvis på att fondens medel minskar. Det finns förslag om att avgiften till fonden ska höjas, men inget beslut är fattat.

– Vi är beroende av ökade medel. Förutom vår nationella verksamhet vägleder vi de lokala jourerna och erbjuder

service, utbildning och material så att de ska kunna ge ett likvärdigt stöd med kvalitet.

Brottsofferjouren har inte heller fått ta del av regeringens extra medel till stöd för våldutsatta kvinnor, trots att många kvinnor söker stöd hos Brottsofferjouren.

Förbundet har inlett en skriftväxling med regeringen där man betonar den allvarliga situationen.

Läs skriftväxlingen på www.brottsofferjouren.se

Sverige bör ligga på mer än en miniminivå

Sverige bör ligga i framkant när EU-direktivet om miniminormer för brottsoffers rättigheter införs. Det skriver Brottsofferjouren Sverige i sitt remissvar.

En utredning har sett över hur EU-direktivet om brottsoffers rättigheter ska implementeras i Sverige. Förbundet anser att många av förslagen är bra.

– Men tyvärr ser vi att tillämpningen av gällande bestämmelser i många fall är bristfällig och det är lätt att anta att enbart nya formuleringar inte löser de brister som finns i dag. Vi anser att rättsväsendet måste bli mycket bättre på att arbeta i enlighet med de bestämmelser de är satta att följa, säger Eva Larsson,

generalsekreterare för Brottsofferjouren Sverige.

Utredaren föreslår en rad förändringar i förundersökningskungörelsen, exempelvis att målsäganden så snart som möjligt ska få information om möjligheten till en stödperson och att målsäganden ska tillfrågas om hur han eller hon vill få information från rättsväsendet om hur målet fortskrider.

Brottsofferjouren Sverige ställer sig bakom förslagen men anser att alla förändringar måste följas av utbildningsinsatser och kontroll av hur de uppfylls.

Förbundet tycker också att det bör finnas en skyldighet att vittnen, i likhet med målsäganden, får en upplysning från polisen direkt vid

första kontakten om möjligheten att omgående få kontakt med en stödperson.

”Genom en sådan tidig stödkontakt minskar sannolikt riskerna för att vittnen drar sig undan eller till och med vägrar uttala sig”.

Brottsofferjouren konstaterar att utredningens hållning, att Sverige uppfyller direktivets krav i fråga om stödinsatser, inte skulle vara möjlig utan ideella organisationers insatser.

– Vi anser därför att staten borde ta större ansvar för den ekonomiska ersättningen till brottsofferjourerna, säger Sven-Erik Alhem, förbundsordförande. ■

Läs mer: Genomförandet av brottsofferdirektivet (Ds 2014:14). Brottsofferjouren Sveriges remissvar www.brottsofferjouren.se.

Brottsofferjouren på nordiskt kvinnofridsmöte

I juni medverkade Brottsofferjouren Sverige med en egen monter på den nordiska kvinnofridskonferensen Nordiskt Forum i Malmö. Förutom att sprida information om Brottsofferjourens arbete i allmänhet presenterades vår nya bok "Våldsamt osynligt. En bok om brottsutsatthet och funktionsnedsättning" och vår verksamhet Stöd på eget språk. Ett stort tack till alla som besökte oss! ■

EU-direktiv i fokus på europeisk konferens

I maj deltog Brottsofferjouren Sverige, Sven-Erik Alhem och Eva Larsson, i den årliga konferens som anordnas av Victim Support Europe, VSE, som består av 36 medlemsorganisationer som erbjuder stöd till brottsoffer och vittnen. I år hölls mötet i Polen, värd var den polska organisationen Subvenia Victima.

Syftet med årets konferens var att samla ländernas representanter för att diskutera implementeringen av EU-direktivet om miniminormer för brottsoffers rättigheter.

Konferensen innehöll bland annat föreläsningar och workshops om exempelvis kvalitet, riktlinjer för brottsofferstöd och hur man bäst inför EU-direktivet i sitt hemland. ■

Femtio förslag som ska förbättra för våldsutsatta

Ge ett långsiktigt organisationsbidrag till ideella organisationer. Och låt kommunerna betala för skyddat boende även om det utförs av frivilligorganisationer. Det föreslår utredaren Carin Götblad, som nu slutredovisat sitt uppdrag som nationell samordnare mot våld i nära relationer.

Ett av Carin Götblads femtio förslag för att förbättra för utsatta för våld i nära relation är att varje kommun bör ha en operativ arbetsgrupp mot våld i nära relation. Där ska myndigheter och andra aktörer samlas kring brottsoffret i stället för att den som är utsatt ska vandra runt till olika instanser. Varje utsatt ska också få en egen lots inom socialtjänsten.

– Jag har träffat så många brottsoffer som är förtvivlade över att behöva springa runt till olika myndigheter, säger hon.

Carin Götblad vill även att kommunernas ansvar för att erbjuda och betala för skyddat boende förs in i socialtjänstlagen och att verksamheten blir tillståndspliktig.

– Däremot har landets frivilligorganisationer en given roll som en av flera utförare av socialtjänstinsatsen skyddat boende. Samtidigt inser jag att vissa jourer kan vilja driva boenden utan inblandning från kommunen.

Kommunerna bör även erbjuda tillfälliga boenden för våldsutövare, anser hon.

Carin Götblad, nationell samordnare mot våld i nära relationer

– I dag är det kvinnor och barn som får flytta från hus och hem i det akuta skedet, det borde vara tvärtom. Över huvud taget behöver barns behov av stöd och hjälp uppmärksammas i betydligt större omfattning än i dag.

I slutbetänkandet tar Carin Götblad upp det nuvarande bidragssystem till kvinno- och brottsofferjourerna som hon tycker är byråkratiskt och ställer orimliga krav på ideellt arbete. Hon föreslår att stödet i stället ska ges som ett organisationsbidrag utan detaljerade resultatkrav. ■

SUSANNE ERIKSSON

Läs mer: Läs om alla femtio förslag på www.relationsvald.se

Brott i nära relation drabbar både kvinnor och män i lika hög grad, men kvinnor är mer utsatta för grovt upprepat våld. Det visar en ny nationell kartläggning från Brå.

Av dem som utsatts för grov misshandel uppgav 29 procent av kvinnorna att de varit i behov av sjukvård.

Motsvarande siffra för männen var drygt 2 procent.

Finansiering av vittnesstöd ska utredas

Regeringen har gett Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket i uppdrag att lämna förslag till en långsiktig finansiering av vittnesstödsverksamheten.

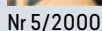
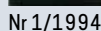
Myndigheterna ska enligt uppdraget bland annat samråda med Brottsofferjouren. Regeringen konstaterar att vittnesstödsverksamheten skiljer sig åt beroende på var i landet man bor. Därför ska myndigheterna även ge förslag till hur en likvärdig vittnesstödsverksamhet kan uppnås i hela landet.

Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 30 november 2015. ■

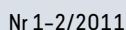
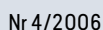
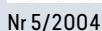
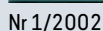
41 av 195

41 av 195 skyddade boenden bedrevs i kommunal regi 2012. Det visar en enkät från Socialstyrelsen.

20 år med brottsoffer i fokus

”När jag sätter mig ned för att skriva något för denna spalt var det riktigt länge sedan senast. Därför blir jag närmast tårögd av ödmjukhet och stolthet inför att vår högt värderade tidning äntligen har återuppstått”, skrev förbundsordförande och ansvarig utgivare Sven-Erik Alhem i sin Ordförande har ordet när Tidningen Brottsoffer åter var tillbaka efter ett drygt års uppehåll.

Fråga experterna

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Är man inte skyldig att vittna?

Fråga: Jag har fyra vittnen på att jag har blivit dödshotad, men ingen vill berätta för polisen vad de hört. De har väl skyldighet att göra det? Och vad kan följden bli om de vägrar?

Svar: I Sverige finns en skyldighet att vittna om man blir kallad till rätten. Uteblir man utan giltigt skäl kan man dömas att betala vite. Många är rädda för att vittna och vill inte bli inblandade, andra kan ha blivit hotade och om det är så är det viktigt att berätta det för polisen då det kan bli fråga om övergrepp i rätts sak. Det är väldigt viktigt att man vittnar så att de personer som hotar får sitt straff. Jag tycker att du kan ge namnen och telefonnumren till de vittnen du har så att polisen kan höra dem. Sedan får polisen och åklagaren bedöma om deras vittnesmål är viktiga och kan styrka din berättelse. Om man anser att brott kan styrkas kommer åklagaren att väcka åtal och också kalla in de vittnen som anses nödvändiga för att kunna styrka åtalet. Då får vittnena en kallelse till huvudförhandlingen och också information

om att de kan tvingas betala vite om de inte infinner sig utan giltigt skäl. I de flesta tingsrätter finns vittnesstöd som ger information och stöd till vittnen angående rättsprocessen. Lycka till!

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Var går gränsen för nätmobbning?

Fråga: Min son är utsatt för nätmobbning. Det är fler från hans skola som skriver elaka kommentarer på hans Facebook-konto och andra konton han har. De skriver att han är ful, äcklig och att de hatar honom. Var går gränsen för vad man får skriva innan det blir brottsligt? Han vill absolut inte att jag ska polisanmäla, men jag vill inte bara stå och se på. Jag har pratat med lärare på skolan, men det fortsätter. Tror du polisen kan göra något?

Svar: Som förälder är det smärtsamt att se när ens barn blir utsatt för det din son utsätts för. Skolan har ett huvudansvar för att barn inte utsätts för kränkningar i skolan. Jag tycker att du ska ta upp saken igen med rektorn och se om det blir något resultat av det. Sedan

har det numera, tyvärr, blivit vanligare med att ungdomar skriver kränkande saker om andra på sociala nätverk och det har också uppmärksammats mycket i media på senare tid.

På det du beskriver har jag svårt att göra en bedömning om det är straffbart eller inte. Om du inte får hjälp genom skolan kan det vara värt att kontakta polisen och visa exakt vad de skriver om din son. De kan sedan göra en bedömning av om det är fråga om förtal eller hot och agera utifrån det. Lycka till!

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Varför så svårt att få ersättning för saksador?

Fråga: Varför är det svårt att få ersättning för saksador från Brottsoffermyndigheten? Är det någon skillnad på vilken sorts sak som har skadats?

Svar: När brottsskadelagen kom till år 1978 bedömde lagstiftaren att staten inte kunde ta på sig ett obegränsat ansvar för alla brottsskador. Ersättningen skulle tillgodose de mest angelägna behoven. Skälen för att staten skulle ersätta saksador bedömdes inte vara lika starka som skälen för

FOTO AMANDA SÄFSTRÖM

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebiträde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva sina mål. Hon har också skrivit "Brottsoffret och rättsprocessen", del två i Brottsofferjourens kunskapsserie om brottsoffer.

FOTO LEIF MILLING

Hans Sjölander är tillförordnad brottskadachef på Brottsoffermyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar han på frågor om brottskadeersättning och skadestånd.

FOTO SARALINDQUIST

Anneli Svensson är socionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s brottsofferjour. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Fråga experterna

att ersätta medborgarnas personskador. Sakskador borde i första hand ersättas genom egen försäkring. Vid rymlingskador och så kallade ömmande undantagsfall kan staten lämna ersättning. I det senare fallet kan arten av den skadade egendomen ha betydelse.

HANS SJÖLANDER TF BROTTSSKADECHEF

Misstänker misshandel – vad ska jag göra?

Fråga: Jag misstänker att min granne misshandlar sin fru. Vi har tunna väggar mellan våra lägenheter och jag hör hur han är elak och hur hon skriker. Några gånger har jag blivit riktigt orolig och ringt på, men då säger de båda att allt är bra. En gång ringde jag polisen som kom dit, då var det lugnare ett tag efteråt. Men nu är det som vanligt igen. Det känns väldigt obehagligt och jag skulle vilja göra något mera, har du något råd till mig som orolig granne?

Svar: Du har redan gjort mer än de flesta grannar i din situation klarar. Kvinnan vet att du vill hjälpa. För mannen utgör du i stället ett hot. Om du kan närma dig kvinnan utan att mannen finns i närheten kan det vara enklare. Men varje steg kvinnan tar för att få hjälp kan vara farligt, så ha tålamod. Du kan också ringa polisen igen och beskriva helhetsbilden, inte enbart det akuta. Kvinnofridslagstiftningen är till just

för att dessa brott sker systematiskt och under lång tid. Om du känner dig mer rådvill kontakta närmaste brottsofferjour eller kvinnojour för mer stöd. Vi behöver fler modiga människor som du. Tack.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Hur ska jag lita på män efter våldtäkt?

Fråga: För fyra år sedan var jag med om en våldtäkt. Jag vill inte gå in så mycket på det som hände, men jag mådde väldigt dåligt länge efteråt. Jag har jobbat mig upp och mycket i mitt liv har blivit bättre igen, men jag har fortfarande svårt att lita på män. Nu har jag träffat en kille som jag verkligen tycker om och jag vet att han känner likadant för mig. Jag vill inget hellre än att kunna vara avslappnad med honom och att vi ska inleda en relation. Hur kan jag våga lita på honom?

Svar: Det är relativt kort tid sedan våldtäkten drabbade dig och jag är glad över att du mår så pass bra att du orka knyta an ordentligt. Sex är för de flesta det mest intima som finns i en relation och när det blir problem hanterar många det som om telepati skulle fungera. Det gör det inte. Kanske du behöver mer tid och lära känna din partner än mer. Tillit tar tid. Kommunicera dina behov och inte vad du varit med om,

om du inte orkar. I dialog med din partner hoppas jag att du långsamt börjar känna dig bekväm med en man igen. Ge inte upp och om det inte alls känns aktuellt för dig att vara så nära och ärrer efter övergreppet är för djupa, så skulle jag föreslå en psykoterapi där din behandlare är duktig på psykotraumatologi.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Kan jag som friad få ersättning?

Fråga: Jag har varit inblandad i en situation som ledde till en rättegång mot mig där jag blev frikänd. Kan jag söka ersättning för det som inträffade? Att bli oskyldigt anklagad har varit mycket påfrestande för mig och min familj. Dessutom har jag förlorat pengar eftersom jag fått ta ledigt utan lön flera gånger, medan de andra inblandade har fått ersättning för att delta i rättegången.

Svar: Om du var anhöllen eller häktad innan du frikändes kan du ansöka om ersättning hos Justitiekanslern (JK). I annat fall kan du ta kontakt med polisen för att se om något brott har begåtts mot dig, till exempel falsk tillvitelse. Om polisens utredning visar att du har utsatts för brott och åtal väcks vid allmän domstol kan du föra skadeståndstalan.

HANS SJÖLANDER TF BROTTSSKADECHEF

TEMA

Sexuella övergrepp

Sexualbrott är en av de brottstyper som anmäls i lägst utsträckning enligt Brottsförebyggande rådet. Samtidigt är utsattheten hög. Enligt en ny studie från Nationellt centrum för kvinnofrid har var femte vuxen kvinna och var tjugonde man i Sverige någon gång i sitt liv utsatts för allvarligt sexuellt våld.

Hon vill få fler att anmäla
Malin om våldtäkten och tiden efter • **Sid 10**

Alla utsatta ska behandlas lika
Så ska vården agera vid våldtäkt • **Sid 12**

Stödgruppen ger kraft att gå vidare
Gruppverksamhet för tjejer i Värmland • **Sid 14**

Våldtagna män blir destruktiva
Mer kunskap behövs • **Sid 16**

Hon vill få fler att anmäla

När få polisanmälningar leder till fällande dom kan det tyckas meningslöst att polisanmäla. Det vill Malin, som själv drabbats av en våldtäkt, ändra på. Trots att hennes fall inte ledde till åtal uppmanar hon alla som utsatts för sexuellt våld att anmäla.

Text: Amanda Säfström

– **Jag vet att det är** många som tänker som jag gjorde. Varför ska jag utsätta mig för att vara på akuten en hel natt och träffa poliser som vänder och vrider på allt jag säger, när det ändå inte blir något åtal? Men om fler anmäler kanske det kan bidra till att det blir en förändring någon gång, säger Malin.

Malin är i 25-årsåldern och bor i en medelstor svensk stad. I våras träffade hon en kille som arbetade som försäljare. De börjar chatta och sms:a med varandra. Först pratar de om allt möjligt, men sedan kommer samtalen in på sex. Till sist föreslår Malin att de ska ses helt förutsättningslöst och titta på en film tillsammans. Men när killen kommer hem till henne känner hon direkt att något är fel. Han blir snabbt våldsam och när han plötsligt försöker tvinga sig till analsex skriker hon nej.

– Då hånlar han åt mig och fortsätter ändå. Jag säger nej igen, men sedan inser jag att det är bäst att jag låter honom fortsätta för att han ska försvinna så snabbt som möjligt och

för att han inte ska göra mig mer illa. Jag var riktigt rädd och panikslagen. Han tog strypgrepp, körde in sina naglar i min höft och var väldigt hårdhänt. Efteråt gick han bara sin väg.

När killen lämnat lägenheten går Malin in i duschen.

– Jag var helt förstörd för jag hade så ont där nere. Det skavde något fruktansvärt.

Efter duschen ringer hon en kompis och berättar vad som har hänt. De pratar om polisanmälan, men Malin säger att hon inte tror att det är någon idé.

– Jag hade ju bjudit in honom och jag varken skrek eller slog honom som man ska göra.

Kompisen ber att få ringa upp om en stund. Medan Malin väntar börjar hon inse vad som hänt och nu kommer gråten. Kompisen återkommer och berättar att hon har ringt till polisen som gärna vill få kontakt med Malin. En stund senare kommer två kvinnliga poliser och Malins kompis hem till henne.

– När jag sa att jag inte visste om det var något att anmäla sa de att jag skulle låta dem avgöra det. De ansåg att det var en våldtäkt.

Malin bestämmer sig för att göra en polisanmälan. Hon får skjuts till

” I min värld ska sex vara skönt och båda ska vara med på det. Man ska inte få skador eller bli hysterisk och ledsen av sex.

sjukhuset och blir undersökt.

– Jag hade en brusten slemhinna och blåmärken i urinröret, men insidan var okej. Dagen efter kom blåmärkena.

Nästa dag gör polisen också ett videoförhör med henne.

– Då var det en manlig polis som vände och vred på allt jag sa. Det kändes som om han ville få det till att allt var mitt fel.

Ungefär en och en halv vecka senare får hon veta att förundersökningen lagts ned. Hon får också veta att polisen inte har förhört killen.

– Det var som att säga att de inte trodde på mig. Jag visste redan innan att det inte skulle gå till åtal, men jag tänkte ändå att om de tog in honom på förhör så kanske det skulle skrämma lite vett i honom. Jag tror inte att jag var den första tjejen och säkert inte den sista han har våldtagit, säger Malin.

– Jag vet att man hellre friar än

” Om fler anmäler kanske det kan bidra till att det blir en förändring någon gång.

Sexuella övergrepp

TEMA

FOTO: JOHANN WIKLUND/SKANOVAN BILDBYrå

Malin beskriver tiden efter våldtäkten som det värsta hon varit med om. "Jag har aldrig mått så dåligt. Jag var väldigt skamsen och fruktansvärt rädd. Panikångesten var värst av allt", säger hon. Personen på bilden har ingen koppling till innehållet i artikeln.

fäller, men jag fick ju ändå skador. I min värld ska sex vara skönt och båda ska vara med på det. Man ska inte få skador eller bli hysterisk och ledsen av sex. Det ska inte spela någon roll om tjejen bjuder hem honom eller om hon har druckit. Det är något som är fel när det är så få anmälningar som leder till åtal.

Tiden efteråt beskriver hon som det värsta hon har varit med om.

– Jag har aldrig mått så dåligt. Jag var väldigt skamsen och fruktansvärt rädd. Panikångesten var värst av allt. Först kunde jag inte vara hemma själv, sedan ville jag bara vara hemma. Nu har jag mina trygga zoner, men jag har fortfarande svårt att vara ensam i offentliga miljöer.

Via sjukvården fick Malin kontakt

med en kurator som hon har haft regelbundna samtal med. Hon har också fått en stödperson på Brottsofferjouren som hon pratat mycket med.

– När det var som värst vet jag inte vad jag hade gjort utan det stödet. Det var så mycket känslor och tankar på samma gång. Det är väldigt svårt att prata med närstående. Det är mycket lättare att prata med någon som är objektiv, jobbar med de här frågorna och som kan förklara varför man känner som man gör.

Trots att Malins polisanmälan inte ledde till åtal eller fällande dom vill hon uppmana alla som utsatts att anmäla.

– Jag tycker att lagen som den är gällande våldtäkt är totalt värdelös, men kan man få fler tjejer och killar

att anmäla kanske det kan bli en förändring. Om alla anmälde skulle statistiken för olösta brott bli så katastrofalt dålig att politikerna skulle behöva göra någonting, säger Malin.

– Om man anmäler finns anmälan också alltid kvar. Om en kille får flera anmälningar på sig kanske det till slut händer något.

En annan fördel med att anmäla menar Malin är att den som anmäler och söker vård erbjuds hjälp automatiskt och slipper söka upp den själv.

– När man polisanmäler ringer brottsofferjouren och kuratorn upp en. Jag tror att de som inte pratar om det som hänt får större men än de som får stöd. Det är inte så lätt att veta hur man ska hantera alla tankar och känslor på egen hand. ■

Utsatta ska behandlas lika av vården

Oavsett om den som har utsatts för våldtäkt söker sig till en specialistmottagning eller en akutmottagning ska de bli bemötta på ett likartat sätt. Sedan 2011 har sjukvården tillgång till en guide och ett spårsäkringsset för att säkerställa det.

Text: *Susanne Eriksson*

Läsning för utsatta

■ "Utsatt för våldtäkt? En bok till dig som blivit drabbad", Josefin Grände, Gothia förlag, 2007.

■ "Våldtäkten drabbar också de anhöriga", Marianne Göthberg, RFSU-kliniken, 2006.

■ "Våldtagen! Men jag är fanimej inget offer", Caroline Malmberg Willcox, Bokförlaget DN, 2007.

■ "Vägen vidare efter våldtäkt. Att bryta tystnaden", Lotta Nilsson & Annette Wallqvist, Bokförlaget DN, 2007.

– **Det viktigaste är** att söka hjälp så fort som möjligt, särskilt om vi ska säkra spår, säger Lotti Helström, processansvarig läkare på Södersjukhusets speciella mottagning för våldtagna kvinnor.

Hon berättar att många som har utsatts för ett sexuellt övergrepp först åker hem och duschar i en halvtimme och sedan slänger kläderna i tvättmaskinen.

– Det är helt förståeligt och en normal reaktion. Men det är synd, för vi vill ju dokumentera alla möjliga spår.

Södersjukhusets mottagning tar emot kvinnor som utsatts för sexuella övergrepp oavsett om offret har en nära relation till förövaren eller om denne är okänd. Mottagningen har öppet dygnet runt.

Det första som händer är

att kvinnan får komma in i ett rum och träffa en sjuksköterska som informerar om hur vi arbetar, säger Lotti Helström.

– De kommer tillsammans fram till om den utsatta vill undersökas av läkare och lämna prover.

Ingen är tvungen att göra en polisanmälan bara för att man söker vård.

– Men vår erfarenhet är att det kan kännas bra att ha gjort det. Om kvinnan vill kan polisen ofta komma till mottagningen för ett första förhör.

Den utsatta får sedan träffa en läkare och berätta om övergreppet. I normalfallet görs en kroppsundersökning där hela kroppen går igenom efter tecken på våld och spår. Därefter görs en gynekologisk undersökning.

– Läkareundersökningarna är helt frivilliga och kvinnan kan när som helst säga till om det är något som inte känns okej och om hon vill avbryta undersökningen.

Södersjukhuset arbetar utifrån den checklista, guide och spårsäkringssats som Nationellt centrum för kvin-

Spårsäkringslåda och Guide för omhändertagande efter sexuella övergrepp, framtagen av Nationellt centrum för kvinnofrid.

nofrid, NCK, har tagit fram på regeringens uppdrag. I den finns specificerat vilka prover som kan tas, exempelvis att topsa slida, sår eller under naglar. För att säkra spår efter hår eller tygfibrer används tejp. Skador beskrivs och fotograferas eller markeras på en teckning.

– Spår kan man hitta upp till en vecka efter övergreppet, ibland två veckor. Vi sparar spårsäkringssatsen i sex månader, säger Lotti Helström.

Efter undersökningarna erbjuds kvinnan att träffa en psykolog eller kurator.

– En våldtäkt är en krissituation och det går oftast inte att

”En våldtäkt är en kris-situation och det går oftast inte att styra över hur den påverkar en. Kom ihåg att tillåta dig själv att känna och reagera precis så som du gör.

Lotti Helström, processansvarig läkare på Södersjukhusets speciella mottagning för våldtagna kvinnor.

Sexuella övergrepp

TEMA

FOTO: FOTOGRUPPEN SÖDERSJUKHUSET

Vid Södersjukhuset i Stockholm finns en specialistmottagning för våldtagna kvinnor, liknande finns också vid Akademiska sjukhuset i Uppsala och vid Skånes universitetssjukhus i Lund. Det finns ännu inga specialistmottagningar för män.

styra över hur den påverkar en. Kom ihåg att tillåta dig själv att känna och reagera precis så som du gör.

Hon vill ge ett allvarligt råd.

– Ljug inte. En dominerande känsla efter ett övergrepp är skam och skuld, vilket leder till att många utsatta inte berättar hela sanningen. Om man ändrar sin berättelse så försvåras det rättsliga läget.

Det finns några få specialistmottagningar liknande den vid Södersjukhuset – vid Akademiska sjukhuset i Uppsala och vid Skånes universitetssjukhus i Lund. Det finns ännu inga specialistmottagningar för män.

De allra flesta som utsatts för sexuella övergrepp ska därför söka sig till sjukhusens akut- eller gynn-mottagningar.

– Trots att det ser lite olika

ut över landet är vår uppfattning att vården fungerar bra. De är vana vid akut omhändertagande och människor i kris, säger Åsa Witkowski, verksamhetschef vid Kvinnofridsenheten vid Akademiska sjukhuset.

En granskning från RFSU visar dock att okunskapen på akutsjukhusen är större när det gäller män som utsatts för sexuella övergrepp.

Om utsatta har mycket långt till akutsjukhus eller om det har gått lång tid sedan övergreppet kan de vända sig till närmaste vårdcentral. Även de ska ha tillgång till NCK:s guide och spårsäkringsset som gäller för både kvinnor och män.

– För många är det inte minst viktigt att få bekräftat att de inte fått någon sjukdom eller skador, säger Åsa Witkowski. ■

Så fungerar vården vid våldtäkt

■ Utsatta ska i första hand söka vård på akutsjukhusen eller vid speciella mottagningar för våldtagna kvinnor.

■ Ingen är tvingad att medverka i läkarundersökning eller att polisanmäla händelsen.

■ Alla sjukhus ska ha tillgång till en nationell guide, checklista och spårsäkringsset för utsatta för sexuellt övergrepp.

■ På sjukhuset genomförs en kroppsundersökning och en gynekologisk undersökning.

■ Spår kan säkras i upp till en vecka efter övergreppet, ibland två.

■ Om en polisanmälan har gjorts överlämnas spårproverna till polisen för vidare hantering.

■ Läkarundersökningar och säkrade spår kan utgöra grunden för ett rättsintyg. Det kan användas i en brottsutredning eller som bevis i en eventuell rättegång.

I stödgruppen Vågen får utsatta kraft av varandra

Att få träffa andra som befinner sig i en liknande situation kan ge styrka. Därför driver Brottsofferjouren Värmland stödgruppen Vågen för tjejer som utsatts för sexuellt våld. I gruppen får deltagarna stöd av varandra och hjälp att hantera det de varit med om.

Text och foto: Amanda Säfström

– **Det är otroligt** att se vilket utbyte de får av varandra och vilka förändringar som sker mellan första och sista träffen, säger Maria Schyllander.

Tillsammans med Beatrice Högå är hon ledare för stödgruppen Vågen. En kväll i veckan ses gruppen i Brottsofferjourens lokaler i centrala Karlstad. Vågen vänder sig till tjejer och unga kvinnor som utsatts för sexuellt våld. Deltagarnas åldrar sträcker sig från gymnasieåldern upp till 24 år.

– Här får de dela sina erfarenheter och tankar med andra som befinner sig i en liknande situation. Oavsett hur gamla de är kan de ha kommit olika långt i sina egna bearbetningsprocesser. De som kommit längre kan bli stärkta och uppmunttrade av att få hjälpa någon annan, berättar Beatrice Högå.

I gruppen finns möjlighet att lyfta

”Här får de dela sina erfarenheter och tankar med andra som befinner sig i en liknande situation.

Beatrice Högå, stödgruppsledare.

tankar och känslor som det kan vara svårt att prata med andra om. Varje träff har ett tema. Under terminens gång avhandlas ämnen som ”Skuld och skam”, ”Självdestruktivitet och självmordstankar” och ”Våldsutövaren”.

– De upplever att det är en trygghet att de kan säga vad som helst här. Just skuld och skam är det många som tycker att de aldrig fått prata om ordentligt. De har ofta fått ofta höra att det som hänt inte var deras fel, men om man inte känner så själv är det svårt att ta till sig, säger Beatrice Högå.

– De behöver få komma fram till det själva. Vår utgångspunkt är att vi bekräftar dem och det de själva lyfter fram, säger Maria Schyllander.

Andra teman som tas upp i gruppen är ”Känslor för och i den egna kroppen”, ”Omgivningens reaktioner” och ”Framtid och strategier”. Dessutom gör gruppen ett studiebesök på ungdomsmottagningen och träffar polis och åklagare.

Alla träffar inleds med en runda där varje deltagare får berätta hur veckan har varit. Sedan har Maria Schyllander och Beatrice Högå

”Det de varit med om kommer aldrig att försvinna, men de kan lära sig att hantera situationer som är jobbiga.

Maria Schyllander, stödgruppsledare.

förberett övningar på kvällens tema. Deltagarna får bland annat rita, skriva och brainstorma tillsammans.

– Det de varit med om kommer aldrig att försvinna, men de kan lära sig att hantera situationer som är jobbiga. Vi jobbar mycket med verktyg. Alla teman skapar en röd tråd utifrån att man ska jobba med hela sig och allt runt omkring en på alla olika nivåer, säger Maria Schyllander.

Gruppen har plats för maximalt åtta deltagare och de hittar till gruppen via bland annat polisen och skolkuratorer. Innan gruppen startar för terminen har gruppledarna också enskilda samtal med varje deltagare.

– Vi vill att de ska ha eller ha haft någon typ av professionell kontakt, till exempel kuratorn på skolan eller

Sexuella övergrepp

TEMA

Att leda stödgruppen Vågen ger mycket tillbaka menar Beatrice Högå och Maria Schyllander. "Vi hjälper inte hela världen, men vi hjälper några personer att kunna hantera det traumatiska de har varit med om", säger Maria Schyllander.

Tips till er som vill starta en stödgrupp

■ **Utbilda er.** Undersök om det finns kurser att gå och läs litteratur – både om gruppverksamhet och om ämnet som gruppen ska handla om. Vågen har främst använt sig av böckerna "Hela människan-hjulet" – en samtalsmodell för livskunskap & känsla av sammanhang" och Josefin Grändes "Jag kallade det aldrig för våldtäkt".

■ **Tänk igenom målgruppen.** Ha fokus på en viss målgrupp som har varit med om liknande händelser. Stödgrupper är till för att deltagarna ska kunna relatera till varandra.

■ **Förbered er.** Arbeta fram en tydlig struktur redan innan gruppen startar. Beatrice Högå och Maria Schyllander arbetade en termin med att få klart upplägget innan gruppverksamheten satte igång.

■ **Ha alltid två ledare.** Att hålla i en stödgrupp kan väcka många tankar och känslor. Gruppledarna måste fungera bra tillsammans och komplettera varandra.

■ **Ordna handledning.** Ledarna för Vågen träffar en terapeut fyra gånger per termin. De har också avstämningar efter varje grupp tillfälle med varandra.

■ **Läs mer** om stödgruppen Vågen på www.varmland.boj.se

inom psykiatri. Vi ska inte vara den första och enda kontakten för dem, berättar Beatrice Högå.

Det finns inget krav på att de som deltar i gruppen ska ha gjort en polisanmälan, men den som vill ha stöd att anmäla erbjuds det. Beatrice Högå betonar att i gruppen är det varje deltagares egen upplevelse av det som hänt som räknas.

– Här får de själva bestämma om de vill kalla det våldtäkt eller något annat. I gruppen bryr vi oss inte om lagstiftningens definitioner.

När Tidningen Brottsoffer träffar gruppledarna i början av juni närmar sig gruppens sista träff då deltagare från tidigare terminer kommer att vara med.

– Vi hoppas att det ska ge ytterligare hopp och visa på hur det kan se ut om några år, säger Maria Schyllander.

– Det är väldigt tuffa händelser som de här tjejerna har varit med om, men trots det har vi väldigt roligt i gruppen också. Vi kan skämta med varandra och det finns en stor värme. ■

"Hela människan-hjulet – en samtalsmodell för livskunskap & känsla av sammanhang" är utgiven på förlaget Studentlitteratur.

Våldtagna män har svårt att få akutvård. Det visar en granskning som RFSU gjort. Bland annat saknade hälften av de 21 akutmottagningar som intervjuats i undersökningen dokumenterade rutiner för omhändertagande av män som blivit utsatta för sexuella övergrepp.

Våldtäktsbrottet ska ses över

Regeringen har tillsatt en utredning som ska se över våldtäktsbrottet. Utredaren ska bland annat överväga om det bör införas en samtyckesbaserad regleringsmodell för våldtäkt. Utredaren ska också analysera hur rättsväsende hanterar ärenden om våldtäkt och analysera orsakerna till att så få våldtäktsanmälningar leder till åtal och fällande dom. ■

17 700

sexualbrott anmäldes under 2013, varav 6 000 rubricerades som våldtäkt.

Det visar statistik från Brottsförbyggande rådet. Sexualbrott är en av de brottstyper som polisanmäls i lägst utsträckning. Enligt Brå:s nationella trygghetsundersökning 2011 anmäldes endast 23 procent.

Utsatta män är osynliga

Hans Knutagård

Hans Knutagård är lektor vid högskolan i Kristianstad och forskar om män som blivit våldtagna av män. Han slår av att mäns utsatthet är så osynlig i det svenska samhället.

Hur vanligt är det att män våldtar män?

– Det är omöjligt att uppskatta, dels på grund av mörkertalet, dels för att statistiken fram till nyligen inte särskiljer män som blivit utsatta för sexuella övergrepp av män. När det gäller mörkertalet tyder min undersökning på att män undviker att polisanmäla och kontakter med hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Hur reagerar män efter våldtäkt?

– I den studie som jag har gjort tycks det som att männen vänder ilskan, skammen och självföraktet inåt mot sig själva och i många fall blir självdestruktiva.

Den stora skillnaden mellan män och kvinnor som blivit utsatta för våldtäkt, som jag sett, är att för män kommer homosexualitet in i bilden. Antingen genom att männen upp-

lever att de behöver komma ut som homosexuella, eller att de upplever att "homosexualitet" vänds emot dem och att de anklagas för att ha varit med på det sexuella övergreppet.

Vad är tydligast i din undersökning?

– Ordlösheten och tystnaden om fenomenet. Det finns ingen allmän medvetenhet om män som har blivit offer för sexuellt våld av andra män. Jag menar att om förståelsen inte finns i den kulturhistoriska kontexten kan händelsen inte förstås och bli hanterbar av den enskilde.

Fungerar samhället bra för våldtagna män?

– Bara 5 av "mina" 24 intervjuade män har sökt hjälp. Endast en av dem upplever att han till slut har fått den hjälp som han har behövt. De män jag har intervjuat upplever att skulden läggs på offret på samma sätt som det tidigare gjort/görs med våldtagna kvinnor och att det därför inte är någon mening att polisanmäla. Rättsväsendet och vården behöver mer kunskap om män som våldtar män och vilket stöd utsatta män behöver.

Vad bör brottsofferjourer tänka på?

– Att komma ihåg erfarenheterna för tjugo till trettio år sedan för våldtagna kvinnor. För det första att tillsammans med mannen utforska händelsen och hjälpa mannen att hitta lämpliga ord för att beskriva det som hänt, som att utgå från att det handlar om "att ha haft sex utan samtycke". För det andra att stödja honom i att han blivit utsatt – ett offer – för ett maktövergrepp. För det tredje att erbjuda hjälp och stöd att anmäla och söka professionell hjälp. ■

SUSANNE ERIKSSON

FOTO: BROTTSOFFERJOURNEN MÖLNDAL-HÄRRYDA

Justitieministern besökte tingsrätten i Göteborg för att få information om vittnesstödsverksamheten inom Brottsofferjouren Mölndal-Härryda. Från vänster: Samordnare Therese Hevosaho, vittnesstöd Birgitta Myrberg, justitieminister Beatrice Ask, ordförande Brottsofferjouren Mölndal-Härryda Ingegerd Blom, vittnesstöd Sten Berglund, vittnesstöd Britt Wahlberg.

Vittnesstödjare fick besök av justitieministern

Den 13 augusti gästades vittnesstödsverksamheten på Göteborgs tingsrätt av ingen mindre än justitieminister Beatrice Ask.

Det var tre vittnesstödjare, samordnaren för vittnesstöd och ordföranden i Brottsofferjouren Mölndal-Härryda som tog emot ministern. Lagmannen och administrativa direktören och två domare bjöds med av Brottsofferjouren och deltog också i det en timme långa mötet.

Brottsofferjouren berättade om vittnesstödsverksamheten, arbetet i sig, om samarbetet mellan jouren och tingsrätten och om framtiden tillsammans. Vi lyfte även frågan om vittnens många gånger olika situationer. Vi påtalade att vittnen ofta står utan hjälp från myndigheter

och försäkringsbolag när Brottsofferjouren inte alltid räcker till, vilket kan resultera i långvarig psykologkontakt för vittnet.

Ministern fick också broschyren "Vill du bli vittnesstöd?" som förslag till att göra den dagen hon går i pension eller vill göra något annat än att vara justitieminister.

Vi upplevde mötet som väldigt lyckat och framför allt väldigt roligt, och hoppas på fortsatt kontakt med justitiedepartementet. ■

BROTTSOFFERJOURNEN MÖLNDAL-HÄRRYDA
THERESE HEVOSAHO

Intensiv utbildning av stödpersoner

Under våren 2014 genomförde Brottsofferjouren Uppsala-Knivsta-Håbo en grundutbildning för nya stödpersoner. Tio personer deltog och genomförde utbildningen, som komprimerades till knappt en månad tack vare en heldag och en del mindre distansuppgifter. Trots det träffades deltagarna ibland flera gånger i veckan.

Genom att utbildningen blev så intensiv blev det ett gäng sammansvetsade stödpersoner.

Lite tufft med så kort utbildning tyckte några medan andra tyckte att det var jättebra att man kunde koncentrera sig på utbildningen och bli klar på kort tid.

Kombinerat med praktik har vi nu nio nya aktiva stödpersoner.

BROTTSOFFERJOURNEN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

Psykiatrik besökte jouren

Den 21 maj ordnade Brottsofferjouren i Hässleholm-Osby-Perstorp en träff för stödpersoner, vittnesstöd och styrelse. Till mötet var psykiatrisamordnare Anders Göteson inbjuden. Han informerade om några av de olika verksamheter som finns inom psykiatri i Hässleholm. Intresset var stort, arton personer deltog i mötet, och Anders fick svara på många frågor. Dagen avslutades med en god bit mat och trevlig samvaro.

BROTTSOFFERJOURNEN HÄSSEHOLM-OSBY-PERSTORP
ANKIE JACOBI, ORDFÖRANDE
OCH AGNETHA DENTBACK, SAMORDNARE

BIO+BROTTSOFFERJOURN=SANT

Biografer har visat Brottsofferjouren Sveriges film

Biografen Trappan i Kungälv är en gammal anrik biograf högt belägen med utsikt över Kungälv. Biograf Fregatten ligger i kulturhuset i Stenungsund. Båda biograferna har genom initiativ från företrädare från Brottsofferjourerna i Kungälv och Mölndal-Härryda under hela våren visat en reklamfilm framtagen av Brottsofferjouren Sverige för att på detta sätt lyfta de brottsutsattas situation och möjlighet till stöd och hjälp. Jouren har även fått möjlighet att sätta fram informationsmaterial på plats. Trappan hade över 30 000 besökare förra året och Fregatten något mindre. Vi tackar ägarna till biograferna som så generöst sponsrat oss på detta sätt och uppmuntrar flera biografer att göra detsamma.

Under våren har även Brottsofferjourerna i Kungälv och Mölndal-Härryda anordnat en gemensam grundutbildning med tolv deltagare. Utbildningen innehöll föreläsningar, filmvisning och träningsuppgifter.

Kursledarna Helen Stranne, ordförande i Brottsofferjouren Kungälv, Therese Hevosaho, vittnesstödsamordnare vid Göteborgs tingsrätt och Britt Andreasson, verksamhetsamordnare vid Brottsofferjouren Mölndal-Härryda har tillsammans ansvarat för rekrytering och kursplanering. Utbildningen genomfördes under tre lördagar samt fem veckovällar och bjöd på intressanta föreläsningar väl mixade med filmvisningar, samtal och träningsuppgifter såväl i grupp som enskilt.

Innan var och en påbörjade sin praktik i respektive jour möttes gruppen på biografen Trappan i Kungälv. Här visades filmen "Amandas resa" varpå reflektioner och samtal följdes.

Förutom kursledare medverkade även Johan Anderland (polisens brottsoffersamordnare i Göteborg Nordost), Thomas Håkansson, (advokat vid advokatbyrån Hurtig and partners), Göran Hansson (kammaråklagare), Jakob Carlander (psykoterapeut), Ingvor Gunnarsson, (socialtjänsten Härryda kommun) och Christina Helldén med flera från Göteborgs tingsrätt.

BROTTSOFFERJOURN MÖLNDAL-HÄRRYDA
BRITT ANDREASSON

Brottsofferjouren Värmland deltog i Pride i Karlstad

Lördagen den 7 juni firades Värmland Pride i Karlstad. Arrangör var RFSU Värmland och omkring 1 000 personer tågade för mänskliga rättigheter och allas lika värde. I strålende solsken, utrustade med vimplar och ett glatt humör deltog Brottsofferjouren Värmland i paraden.

BROTTSOFFERJOURN VÄRMLAND MONICA EKSTRÖM, ORDFÖRANDE

Lärorik kunskapsresa

Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet har gjort en kunskapsresa till Marstrand och Carlstens fästning. Där guidades gruppen av en kunnig guide, fästningskommendanten Eiwe Svanberg, klädd i vacker uniform från Karl XII:s tid.

Under dagen visade Eiwe Svanberg Carlstens fästnings fängelsehålor och tortyrredskap och berättade om den mest berömde fången, Lasse-Maja. Fångarna på fästningen arbetade hårt och fick väldigt lite mat, men Lasse-Maja fann på råd. På hans förslag lät man turister komma och kasta ner mat åt fångarna, som förevisades som djur i en rastgård.

Gruppen från Brottsofferjouren fick även träffa författaren Ann Rosman, som är född och uppvuxen i Trollhättan, men numera bor i Marstrand. Hon berättade mycket intressant och levande om sina böcker, som ofta har parallella intriger med en nutida deckarhistoria och en från gamla tiders Marstrand.

Speciellt uppmärksammas är hennes bok om Metta Fock, den enda kvinnliga fången på Carlstens fästning. Hon var anklagad för mord på sin man och två av sina barn. Senare har man kommit fram till att dessa dog av mjältbrand.

Som avslutning på dagen informerade kriminalkommissarie Peter Svernling om polisens nya organisation och om polisens volontärer.

BROTTSOFFERJOURNEN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET
LISBETH BENGTTSSON

Brottsofferjourens ordförande, Bengt Laveberg, delade ut ballonger och informationsblad på många olika språk.

Trollhättan-Lilla Edet samarbetar med invandrarföreningar

Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet medverkade vid evenemanget Hela Kronan Gungar på Kronogårds torg på Kristi himmelsfärdsdag. Evenemanget ska bli årligen återkommande och samlar många olika aktörer för att fira värme och mångfald i området.

Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet medverkade med informationsbord vid Hela Kronan gungar. Kronogården är Trollhättans invandrartäta område och därför hade stödpersonerna med sig informationsblad på många olika språk. Genom att gå runt bland de olika marknadsstånden fick jouren kontakt med flera av Trollhättans invandrarföreningar. Så gott som samtliga var intresserade av jourens verksamhet och detta kommer att

leda till att Brottsofferjouren kommer ut till dem och informerar under hösten. De somaliska kvinnorna var särskilt angelägna om att Brottsofferjouren skulle komma. Några personer visade också intresse för att utbilda sig till stödpersoner.

Nästa utbildning planeras just nu och kommer förhoppningsvis att starta i november.

BROTTSOFFERJOURNEN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET
LISBETH BENGTTSSON

Jourerna berättar

FOTO: BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

Brottsofferjouren närvarade på Fett mé kärlek

Brottsofferjouren Uppsala-Knivsta-Håbo firade in skolavslutningen på festivalen Fett mé kärlek den 12 juni.

Festivalen anordnas av fritidsgårdarna i Uppsala och är en drog- och alkoholfri skolavslutning för ungdomar. Jouren deltar varje år tillsammans med andra föreningar och organisationer. I år delade vi ut goodie-bags fyllda av godis, självlysande armband och en broschyr om Brottsofferjouren. Armbanden var väldigt uppskattade och de lyste upp dansgolvet under hela kvällen.

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

Ny samordnare i Hässleholm-Osby-Perstorp

Brottsofferjouren i Hässleholm-Osby-Perstorp har sedan den 1 juni en ny samordnare, anställd på halvtid, och till en början under sex månader. Agnetha Dentback har varit engagerad inom jouren i många år. Förutom det löpande arbetet på jouren är det även tänkt att Agnetha ska ut på skolor och informera om Brottsofferjouren och dess arbete. Vi hälsar Agnetha varmt välkommen!

BROTTSOFFERJOUREN HÄSSEHOLM-OSBY-PERSTORP
ANKIE JACOBI, ORDFÖRANDE

Lika värda-smycket har tagits fram för att samla in pengar till behövande. Överskottet från försäljningen går nu till Piteå-Älvdals Brottsofferjour.

Överskott till Piteå-Älvdal

Lika värda i Piteå har beslutat att skänka överskottet från sin smyckesförsäljning till Piteå-Älvdals Brottsofferjour. Lika värda kommer också att marknadsföra Brottsofferjouren vid evenemang och föreläsningar.

Bakom Lika värda står Maria Strandberg. I sitt arbete som väktare kom hon i kontakt med många missbrukare. När en av dem dog i en överdos arrangerades en ljusmanifestation till hennes minne. Då föddes idén till Lika värda. Genom ett samarbete med Ulrika Weinz togs Lika värda-smycken fram där vinsten går till behövande i samhället.

Piteå-Älvdals Brottsofferjour är tacksam för gåvan från Lika värda!

PITEÅ-ÄLVDALS BROTTSOFFERJOUR

Välplanerad höst

Höstens verksamhet inleddes med styrelsemöte den 21 augusti i Färgelanda. Verksamheten vid Vänersborgs Tingsrätt är schemalagd för hösten och har startat upp. Den 27 augusti var det träff med polisledningen i polisområdet i Uddevalla för att diskutera verksamheten.

Den 1 september fick vi tillträde till nya lokaler i centrala Vänersborg. Lokalen inrymmer kontorsdel, välutrustat kök samt en större samlingssal och möjliggör en effektivisering av jourens verksamhet. Mycket glädjande att lokalfrågan lösts. Förutom det fortlöpande arbetet är det planerat för flera föreläsningar för olika sammanslutningar samt deltagande med informationsbord under två dagar vid Mellerudsmässan den 18–19 oktober. Vad gäller nyrekrytering av stödpersoner så kommer den riktas mot kommunerna i Dalsland för att stärka insatserna där i framtiden. Arbetet med att stärka jourens ekonomi långsiktigt är också en prioriterad fråga. En spännande höst med späckat program väntar.

BROTTSOFFERJOUREN VÄNERSBORG-DALSAND
RUNE ANDREASSON, ORDFÖRANDE

Jourerna berättar

FOTO: BROTTSOFFERJOURN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

Deltog i marknadsdag

Brottsofferjouren Uppsala-Knivsta-Håbo deltog i Håbo fest- och marknadsdag lördagen den 16 augusti.

Många organisationer och myndigheter informerade om sina verksamheter, däribland vi inom Brottsofferjouren Uppsala-Knivsta-Håbo.

Vi fick en hel del viktiga kontakter bland föreningar och myndigheter och spred vår information till alla festglada marknadsdeltagare.

BROTTSOFFERJOURN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

Smålands-posten skrev om jourens arbete

Den 27 mars publicerade Smålands-posten en artikel om Brottsofferjouren i Växjö. Artikeln handlade om våra ideella medarbetare Karin Berg och Bengt Martinsson. Rubriken var "Bengt och Karin hjälper brottsoffer med juridiken".

Karin Berg och Bengt Martinsson har båda arbetat inom den juridiska världen och är nu pensionärer. En förmiddag i månaden har de besökstid på Brottsofferjouren i Växjö, något som är mycket uppskattat. De hjälper brottsoffer med att bland annat undersöka om de kan få skadestånd eller hur de kan få ut ett skadestånd när gärningspersonen inte kan betala.

– Vi sitter båda på mycket kunskap och vi är två inkörsportar till den juridiska världen. Många av dem som kommer hit har ofta gått igenom en upprivande rättegång och nu ska de ta sig igenom ytterligare en process för att få det skadestånd som domstolen utdömt, säger Karin Berg till Smålands-posten.

Vi på Brottsofferjouren i Växjö är mycket glada över Bengts och Karins insatser hos oss och att vårt arbete uppmärksammades i Smålands-posten. Vi har fått mycket positiv respons på artikeln och vi hoppas också att den kan hjälpa fler brottsutsatta att hitta till oss.

BROTTSOFFERJOURN I VÄXJÖ
INGEGERD HAGLUND

Vårmiddag med besök av ordförande

Brottsofferjouren Uppsala-Knivsta-Håbo hade sin årliga vårmiddag den 21 maj och ärades med besök och föreläsning av Sven-Erik Alhem.

Varje år har jouren en vårmiddag för att umgås och ha trevligt tillsammans med alla som bidrar till jourens arbete. Förutom Sven-Erik Alhem närvarade många ur styrelsen, samordnarna, majoriteten av stödpersonerna och andra medlemmar. Hedersgäst var även Sureya Calli, som arbetar med våld i nära relationer inom Uppsala Kommun, och

som tidigare i år var vinnare till det lokala brottsofferpriset.

Det bjöds på god mat, trevligt sällskap och fina stunder. Sven-Erik Alhem gav en spännande och lärorik föreläsning på ämnet "Vilka olikheter finns det mellan oss när det gäller att få gehör inom rättsväsendet för en anmälan om brott?". Under kvällen passade jouren även på att uppmärksamma två personer som länge stöttat oss med sitt arbete. Styrelseledamoten Kerstin Finndahl hedrades med ett femårsdiplom och självklart med förhoppningen att hon stannar kvar hos oss som fortsatt styrelseledamot minst lika länge till. Birgitta Yngve avtackades efter att hon i över tolv år varit stödperson och visat ovärderligt engagemang.

BROTTSOFFERJOURN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

Jourerna berättar

Johan Pehrson (Folkpartiet) frågas ut av Eva Larsson, Sven-Erik Alhem och Michael Middleton.

Lyckad utfrågning av politiker under Almedalsveckan

Brottsofferjourerna i Gotland och Norrort och Brottsofferjouren Sverige har stått värd för en politikerutfrågning i Visby. För jourerna i Gotland och Norrort var det första gemensamma aktiviteten efter att ha gått ihop och blivit en förening.

– Ska vi vara med på Almedalsveckan?

Den idén kläckte Annelie Björkander, ordförande i Gotlandsjouren, i våras endast några månader innan den skulle gå av stapeln. Sagt och gjort, en arbetsgrupp tillsattes med medlemmar från båda jourerna och arbetet tog sin början. Förutom medverkan på plats, skickades information om vårt deltagande ut

till press, samarbetspartners och föreningar.

Vi bjöd in representanter från justitieutskottet från alla riksdagspartier och alla tackade ja utom Miljöpartiet som dessvärre redan var fullbokade. Under Almedalsveckan träffade vi: Richard Jomshof från Sverigedemokraterna, Morgan Johansson från Socialdemokraterna, Caroline Szyber från Krist-

demokraterna, Johan Pehrson från Folkpartiet, Ewa Thalén Finné från Moderaterna, Johan Linander från Centerpartiet samt Lena Olsson från Vänsterpartiet.

Själva utfrågningen skedde i ett tält på Hamnplan i Visby. Intervjuerna med riksdagspartierna handlade om vad de skulle vilja göra för brottsoffer om just de fick bestämma.

När man har en frågestund med politiker några månader innan det är val låter naturligtvis alla förstå att de är mycket intresserade av brottsofferfrågor och att de vill öka de ekonomiska förutsättningarna för Brottsofferjouren att bedriva denna viktiga verksamhet. Hur det ska gå till i praktiken, har man förstås några olika lösningar på. Kunskapen om Brottsofferjouren och andra stödjande föreningar visade sig oftast vara stor, vilket vi är glada för.

Från Riksförbundet deltog även förbundsordförande Sven-Erik Alhem och generalsekreterare Eva Larsson under flera dagar. Moderatorer under veckan var Michael Middleton, ordförande i Brottsofferjouren i Norrort, Sven-Erik Alhem och Willy Silberstein.

Vilket var då veckans höjdpunkt?

– Det var när Finlands justitieminister Anna-Maja Henriksson hälsade på i tältet tidigt en förmiddag och intresserat frågade om vår verksamhet, säger Michael Middleton, ordförande i Brottsofferjouren i Norrort.

Arrangemanget ordnades av Brottsofferjouren Gotland och Brottsofferjouren i Norrort med stöd av Brottsofferjouren Sverige.

Ett extra stort tack till alla fantastiska volontärer som ställde upp under veckan!

BROTTSOFFERJOURNEN I NORRORT
PIA STEEN, PROJEKTLEDARE FÖR ALMEDALSVECKAN
VITNESSSTÖDSSAMORDNARE, BROTTSOFFERJOURNEN I NORRORT

Brottsofferjourerna

**BROTTSOFFER
JOURNEN**
0200-21 20 19

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour. För postadresser se www.brottsofferjouren.se.

Brottsofferjourernas Telefoncentral nås på 0200-21 20 19 och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

För stöd på eget språk fyll i kontaktformulär på www.brottsofferjouren.se eller ring 0200-21 20 19.

Riksförbundets kansli når du på 08-644 88 00 eller riks@boj.se.

Riksförbundets styrelse nås via styrelsen@boj.se.

Läs mer om Brottsofferjouren på www.brottsofferjouren.se.

BLEKINGE LÄN

BLEKINGE
Karlshamn, Karlskrona, Olofström, Ronneby, Sölvesborg
Karlskrona: 0455-822 80
Karlshamn: 0454-192 92
Ronneby: 0457-177 74
Sölvesborg: 0456-144 10
info@blekinge.boj.se
www.blekinge.boj.se

DALARNAS LÄN

AVESTA-HEDEMORA
0225-77 45 77
070-627 90 17
info@avesta-hmora.boj.se
www.avesta-hmora.boj.se

BORLÄNGE
Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken, Säter
0243-143 71
070-625 65 80
info@borlange.boj.se

LEKSAND-RÄTTVIK
0247-133 21
info@leksand-rattvik.boj.se

MALUNG-VANSBRO
0280-183 57
070-343 12 53
kvinnojourenmalungsalen@live.se

MORA-ORSA-ÄLVDALEN
0250-181 68
070-209 35 42
info@mora.boj.se
www.mora.boj.se

GOTLANDS LÄN

GOTLAND
0739-28 17 65
info@gotland.boj.se

GÄVLEBORGS LÄN

BOLLNÄS-OVANÅKER
0278-247 02
info@bollnas-ovanaker.boj.se
www.bollnas.boj.se

GÄSTRIKE VÄSTRA
Hofors, Ockelbo, Sandviken
026-25 90 00
070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

GÄVLE
026-10 55 77
070-570 32 10
info@gavle.boj.se
www.gavle.boj.se

HUDIKSVAL-ORDANSTIG
0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

LJUSDAL
0651-101 01
0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

SÖDERHAMN
0270-101 21
070-526 64 03
boj.soderhamn@telia.com

HALLANDS LÄN

FALKENBERG
0346-587 87
info@falkenberg.boj.se

KUNGSBACKA
0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

SÖDRA HALLAND
Halmstad, Hylte, Laholm
035-12 48 24
035-12 48 43
boj.halmstad@telia.com

VARBERG
0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

JÄMTLAND
Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund
063-51 24 00
073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
www.jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

HÖGLANDSKOMMUNERNA
Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävja, Tranås, Vetlanda
0381-138 55
info@hoglandskommunerna.boj.se

JÖNKÖPING
Habo, Jönköping, Mullsjö
036-10 76 40
info@jonkoping.boj.se
www.jonkoping.boj.se

SMÅLAND WEST
Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo
0370-158 77
info@smalandwest.boj.se
www.smalandwest.boj.se

KALMAR LÄN

OSKARSHAMN-MÖNSTERÅS-HÖGSBY
0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
www.oskarshamn.boj.se

SÖDRA KALMAR LÄN
Borgholm, Emmaboda, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Torsås
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
www.kalmar.boj.se

VIMMERBY-HULTSFRED
Hultsfred, Vimmerby, Västervik
0495-128 18
info@hultsfred.boj.se

KRONOBERGS LÄN

SUNNERBO
Ljungby, Markaryd
Ljungby: 0372-145 21
Strömsnäsbruk: 0433-719 25
info@sunnerbo.boj.se
www.sunnerbo.boj.se

VÄXJÖ
Alvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
www.vaxjo.boj.se

ÄLMHULT
0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

BODEN
0921-124 44
info@boden.boj.se
www.boden.boj.se

LULEÅ
0920-104 13
info@lulea.boj.se
www.lulea.boj.se

PITEÅ-ÄLVDALE
Arvidsjaur, Arjeplog, Piteå, Älvsbyn
0911-181 81

SKÅNE LÄN

HELSINGBORG-HÖGANÄS-BJUVE
042-13 37 00
boj.helsingborg@telia.com
www.helsingborg.boj.se

HÄSSLEHOLM-OSBY-PERSTORP
0451-127 17
info@hassleholm.boj.se

LANDSKRONA-SVALÖV
0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

MELLERSTA SKÅNE
Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp
046-32 32 98
info@mस्कane.boj.se
www.mस्कane.boj.se

NORDÖSTRA SKÅNE
Bromölja, Kristianstad, Östra Göinge
044-12 17 33
info@noskane.boj.se

SÖDERSLÄTT
Svedala, Trelleborg, Vellinge
0410-103 70
info@soderslatt.boj.se
www.soderslatt.boj.se

BROTTSOFFER- OCH KVINNO-JOURNEN SYDÖSTRA SKÅNE
Sjöbo, Skurup, Ystad
0411-783 77
info@brottsoffer-kvinnojouren.se
www.brottsoffer-kvinnojouren.se

ÄNGELHOLM
Båstad, Klippan, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga
0431-143 00
info@engelholm.boj.se
www.engelholm.boj.se

ÖSTERLEN
Simrishamn, Tomelilla
0417-123 12
info@osterlen.boj.se
www.osterlen.boj.se

Brottsofferjourerna

STOCKHOLMS LÄN

HANINGE-NYNÄSHAMN
08-777 85 00
info@haninge.boj.se
www.haninge.boj.se

HUDDINGE-BOTKYRKA
08-710 01 02
070-772 01 02
info@h-b.boj.se

NACKA-TYRESÖ-VÄRMDÖ
08-466 91 66
boj.ntv@telia.com

NORRORT
Järfälla, Sigtuna, Sollentuna,
Upplands Väsby, Upplands-Bro
08-591 272 00
info@norrorts.boj.se
www.norrorts.boj.se

NORRTÄLJE
0176-571 81
info@norrtaelje.boj.se

SPÅNGA-KISTA
08-36 44 99
info@spanga-kista.boj.se
www.spanga-kista.boj.se

STOCKHOLMS
INNERSTAD-LIDINGÖ
08-612 21 21
info@stockholmsinnerstad
-lidingo.boj.se
www.stockholmsinnerstad
-lidingo.boj.se

**BROTTSOFFER-,
KVINNO- OCH TJEJJOUREN**
SÖDERTÄLJE
Salem, Södertälje
08-550 147 34
070-494 68 75
info@sodertalje.boj.se
www.sodertalje.boj.se

SÖDRA ROSLAGEN
Danderyd, Täby, Vallentuna,
Vaxholm, Österåker
08-768 83 82
info@sodraroslagen.boj.se

SÖDRA STOCKHOLM
08-604 19 50
info@farsta.boj.se
www.farsta.boj.se

VÄSTERORT
Stockholm västerort, Solna,
Sundbyberg, Ekerö
08-89 70 00
info@vasterort.boj.se
www.vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

ESKILSTUNA
016-12 62 10
info@eskilstuna.boj.se
www.eskilstuna.boj.se

**KATRINEHOLM-
FLEN-VINGÅKER**
0150-780 17
info@katrineholm.boj.se
www.katrineholm.boj.se

STRÅNGNÄS
0152-176 00
info@strangnas.boj.se

ÖSTRA SÖRMLAND
Gnesta, Nyköping,
Oxelösund, Trosa
0155-28 62 20
info@o-sormland.boj.se
www.ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

ENKÖPING
Enköping
0171-262 06
info@enkoping.boj.se
www.enkoping.boj.se

NORDUPPLAND
Tierp, Älvkarleby, Östhammar
Tierp: 0293-712 20
Östhammar: 0173-212 21
info@norduppland.boj.se

UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO
018-10 65 00
info@upsala.boj.se
www.upsala.boj.se

VÄRMLANDS LÄN

VÄRMLAND
Forshaga, Grums, Hagfors,
Hammarö, Karlstad, Kil,
Munkfors, Sunne, Säffle, Torsby
054-18 28 88
info@varmland.boj.se
www.varmland.boj.se

VÄSTRA VÄRMLAND
Arvika, Eda, Ärväng
0570-104 54
info@vvarmland.boj.se

ÖSTRA VÄRMLAND
Filipstad, Kristinehamn, Storfors
0550-122 20
info@ostravarmland.boj.se
www.ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

DOROTEA
0942-100 93
info@dorotea.boj.se

LYCKSELE
Lycksele, Storuman, Sorsele
0730-77 73 03
info@lycksele.boj.se

SKELLEFTEÅ
Malå, Norsjö, Skellefteå
0910-70 18 20
boj.skelleftea@gmail.com

UMEÅ
Bjurholm, Nordmaling,
Robertsfors, Umeå, Vindeln, Vän-
näs, Åsele
010-568 23 73
info@umea.boj.se
www.umea.boj.se

VILHELMINA
070-204 75 53
brottsofferjouren@
vilhelmina.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

HÄRNÖSAND
0611-177 80
info@harnosand.boj.se
www.harnosand.boj.se

KRAMFORS
0612-137 96
info@kramfors.boj.se

SOLLEFTEÅ
0620-170 07
info@solleftea.boj.se
www.solleftea.boj.se

SUNDSVALL-MEDELPAID
Sundsvall, Timrå, Ånge
0200-21 20 19
info@sundsvall.boj.se
www.sundsvall.boj.se

ÖRNSKÖLDSVIK
0200-21 20 19
info@ornskoldsvik.boj.se
www.ornskoldsvik.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

**HALLSTAHAMMAR-
SURAHAMMAR**
0220-173 37
info@hallstahammar.boj.se
www.hallstahammar.boj.se

VÄSTRA MÄLARDALEN
Arboga, Kungsör, Köping
0221-200 91
info@vmalardalen.boj.se
www.vmalardalen.boj.se

SALA-HEBY
0224-864 40
info@sala-heby.boj.se
www.sala-heby.boj.se

VÄSTERÅS
Fagersta, Norberg,
Skinskatteberg, Västerås
021-41 32 60
info@vasteras.boj.se
www.vasteras.boj.se
Stödcentrum för Unga
Västerås: 010-567 63 25
stodcentrum@vasteras.boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

ALE
0303-33 06 44
info@ale.boj.se

**ALINGSÅS-LERUM-
VÄRGÅRDA-HERRLJUNGA**
0322-63 97 97
info@alingsas.boj.se

BORÅS
Bollebygd, Borås, Mark, Sven-
ljunga, Tranemo, Ulricehamn
033-10 11 05
info@boras-sjuharad.boj.se

KUNGÄLV
Kungälv, Orust, Tjörn,
Stenungsund
0303-177 09
info@kungalv.boj.se
www.kungalv.boj.se

MÖLNDAL-HÄRRYDA
Mölndal, Hjärby, Göteborg,
Partille
031-27 02 21
info@molndal-harryda.boj.se
www.molndal-harryda.boj.se

STRÖMSTAD
0703-31 81 89
info@stromstad.boj.se
www.stromstad.boj.se

TROLLHÄTTAN-LILLA EDET
0520-805 14
072-907 08 21
Vittnesstöd: 073-905 50 85
info@trollhattan.boj.se
www.trollhattan.boj.se

**UDDEVALLA-MUNKEDAL-LYSEKIL-
SOTENÄS**
0522-151 31
Vittnesstöd: 070-240 39 65

VÄNERSBORG-DALSLAND
Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda,
Mellerud, Vänersborg, Ämål
0521-147 17
0530-240 12
info@vanersborg.boj.se

VÄSTRA SKARABORG
Essunga, Grästorp, Götene,
Lidköping, Skara, Vara
0510-235 88
boj.vskaraborg@telia.com

ÖSTRA SKARABORG
Falköping, Gullspång, Hjo, Karls-
borg, Mariestad, Skövde, Tibro,
Tidaholm, Töreboda
0500-48 75 43
info@ostraskaraborg.boj.se
www.ostraskaraborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

SYDNÄRKE
Askersund, Hallsberg,
Kumla, Laxå
0582-154 24, 070-535 91 44
info@sydnarke.boj.se

BERGSLAGEN
Degerfors, Hällefors, Karlskoga,
Lindesberg, Ljusnarberg, Nora
0586-576 49
info@bergslagen.boj.se
www.bergslagen.boj.se

ÖREBRO-LEKEBERG
019-12 14 44
info@orebro-lekeberg.boj.se
www.orebro.boj.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

LINKÖPING
Kinda, Linköping, Ydre,
Åtvidaberg
013-10 44 00
boj-linkoping@telia.com
www.boj-linkoping.se

MOTALA-VADSTENA
0141-23 44 94
bojmo@telia.com

SYDVÄSTRA ÖSTERGÖTLAND
Boxholm, Mjölby, Ödeshög
0142-880 88
info@sv-ostergotland.boj.se

ÖSTRA ÖSTERGÖTLAND
Finspång, Norrköping,
Söderköping, Valdemarsvik
011-10 28 89
boj.norrkoping@telia.com
www.bojost.se